

Praha 20.7.2005

31

Zdravotní pojišťovny - náklady na segmenty zdravotní péče I.

Health Insurance Corporations - costs of health care segments I.

Souhrn

Tato Aktuální informace obsahuje první část informace o nákladech zdravotních pojišťoven v letech 2001 až 2004 podle jednotlivých segmentů zdravotní péče. Zabývá se indexy nákladů podle druhů péče a strukturou pojištěnců.

Summary

This Topical Information contains the first part of the information on the costs of the health insurance corporations by the segments of the health care. It refers the indices of the health care categories and structure of the insured persons..

Pojištěnci a indexy nákladů zdravotních pojišťoven na zdravotní péči

Na základě výkazů poskytovaných zdravotními pojišťovnami Ministerstvu zdravotnictví, odboru POJ, vypracoval ÚZIS ČR níže uvedené shrnutí o pojištěncích a o vývoji nákladů na jednotlivé hlavní segmenty zdravotní péče v letech 2001 - 2004. Údaje roku 2004 a z nich odvozené závěry je nutno považovat za předběžné, jelikož dosud nebylo ukončeno schvalování výročních zpráv zdravotních pojišťoven (ZP), přesto je možné tyto údaje a závěry použít k hodnocení vývoje.

Veřejné zdravotní pojištění ze zákona pokrývá fyzické osoby se stálým pobytem v ČR a v letech 2001 - 2004 počet pojištěných osob převýšil 10,25 mil. Podíl pojištěnců zaměstnaneckých zdravotních pojišťoven (ZZP) se ve sledovaných letech navýšil z 29,95 % na 34,74 %. Všeobecná zdravotní pojišťovna (VZP) v roce 2001 pokrývala 70,05 % pojištěnců a hradila 73,02 % z nákladů na zdravotní péči, v roce 2004 činil průměrný počet pojištěnců u VZP 65,26 % z celkového počtu a náklady VZP na zdravotní péči tvořily 68,76 % celkových nákladů systému veřejného zdravotního pojištění na zdravotní péči. Průměrné náklady na zdravotní péči u 1 pojištěnce byly v roce 2001 u VZP 12 344 Kč, u ZZP 10 629 Kč. V roce 2004 byly tyto průměrné náklady na zdravotní péči na 1 pojištěnce u VZP 15 965 Kč a u ZZP 13 626 Kč.

Průměrná výše nákladů úzce souvisí se strukturou pojištěnců. Z celkového počtu pojištěnců tvořili v roce 2004 nevýděleční, státem hrazení pojištěnci 56,67 %. Z těchto nevýdělečných pojištěnců bylo u VZP registrováno 67,08 %, tedy mírně více než byl podíl VZP na celkovém počtu pojištěnců. Z těchto státem hrazených pojištěnců však velkou část tvoří senioři/příjemci starobních důchodů nad 60 let, u kterých jsou náklady na zdravotní péči výrazně vyšší než u pojištěnců průměrného věku. Těchto nevýdělečných pojištěnců

nad 60 let bylo u VZP v roce 2004 registrováno 77,66 % jejich celkového počtu (srovnej 65,26 % průměrného počtu pojištěnců u VZP v témže roce).

Celkové náklady všech zdravotních pojišťoven na zdravotní péči od roku 2001 do roku 2004 vzrostly o 27 % a dosáhly cca 156 mld. Kč. Podíl zaměstnaneckých zdravotních pojišťoven na nákladech na zdravotní péči v tomto období mírně vzrostl z 26,98 % (2001) na 31,24 % v roce 2004. Za sledované období 2001 - 2004 se náklady na ambulantní péči zvýšily o 31,29 %. V rámci ambulantní péče, která spotřebuje téměř čtvrtinu celkových nákladů na zdravotní péči, se nejrychleji zvyšovaly náklady na diagnostickou zdravotní péči (růst o 54,39 %) a rehabilitační péči (o 40,15 %). Náklady na specializovanou ambulantní péči včetně gynekologické vzrostly o 37,34 %. Náklady na péči poskytovanou v ambulancích praktických lékařů se mezi roky 2001 a 2004 zvýšily o 20,15 %. Mezi hlavními typy ambulantní péče vykázal nejnižší nárůst segment stomatologické péče, který se zvýšil o 16,47 %.

Celkové náklady na segment ústavní péče se během sledovaných 4 let zvýšily o 22,01 %. V rámci tohoto segmentu se ovšem projevila rozdílná tempa růstu. U nemocnic, které spotřebují více než 40 % celkových výdajů veřejného zdravotního pojištění, byl vykázán nárůst o 20,34 %, naproti tomu u odborných léčebných ústavů o 34,82 %. Náklady léčeben dlouhodobě nemocných vzrostly o 20,44 %.

Náklady na léky na recept, které každoročně představují více než pětinu celkových nákladů na zdravotní péči, se zvýšily celkem o 33,89 %, tento segment patří tedy k dynamičtějším z pohledu nákladů zdravotních pojišťoven. Náklady na zdravotnické prostředky na poukazy se vyvíjely ve shodě s průměrnými náklady na zdravotní péči a vykázaly nárůst o 27,28 %.

Z dalších segmentů je možno zmínit nárůst 18,40 % u lázeňské péče, o 26,41 % u zdravotnické záchranné služby, o 10,46 % u dopravy raněných a nemocných. Náklady na péči v ozdravovnách poklesly o 13 %.

Při zjednodušeném pohledu tedy dynamičtěji než průměrné náklady na zdravotní péči celkem rostly náklady na léky na recept a náklady na ambulantní péči, méně dynamičtěji rostly náklady na ústavní péči. Pro porovnání je možno uvést, že podle podkladů ČSÚ inflace od roku 2001 dosáhla cca 4,8 %.

Na tuto informaci bude navazovat další zpráva o nárůstu absolutních částek nákladů na zdravotní péči o podílu jednotlivých segmentů na celkových nákladech zdravotních pojišťoven na zdravotnictví.

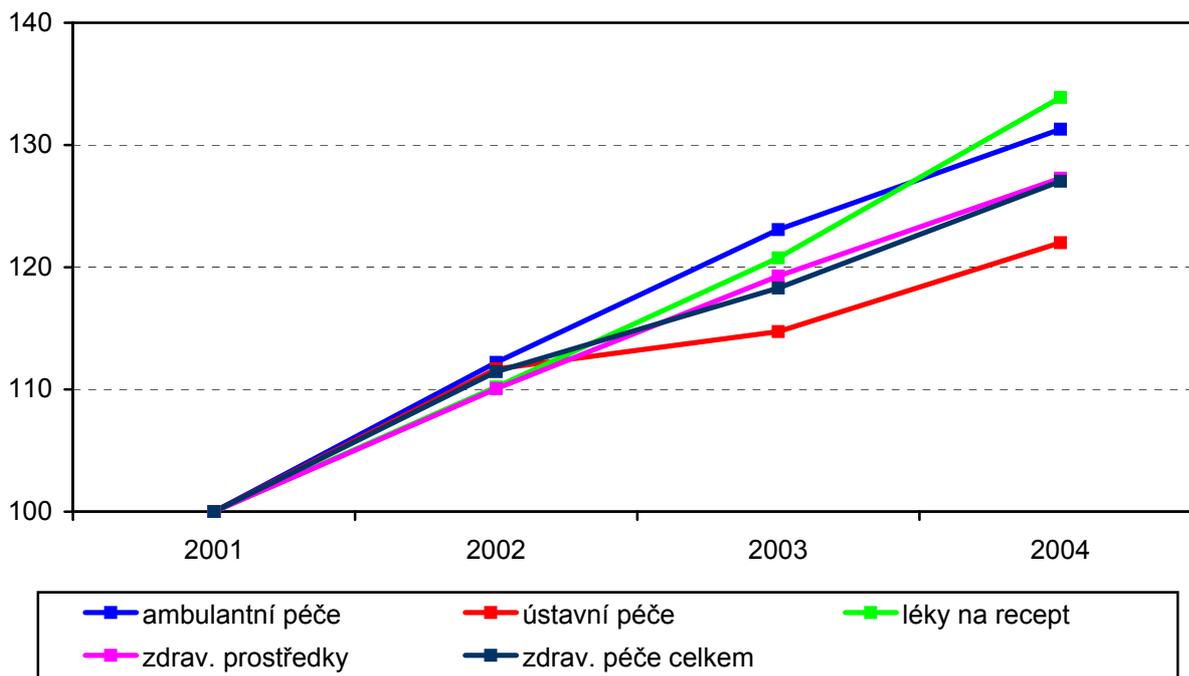
Vypracoval: Ing. Ivan Popovič

**Index vývoje nákladů ZP na zdravotní péči dle jednotlivých segmentů
(rok 2001 = 100)**

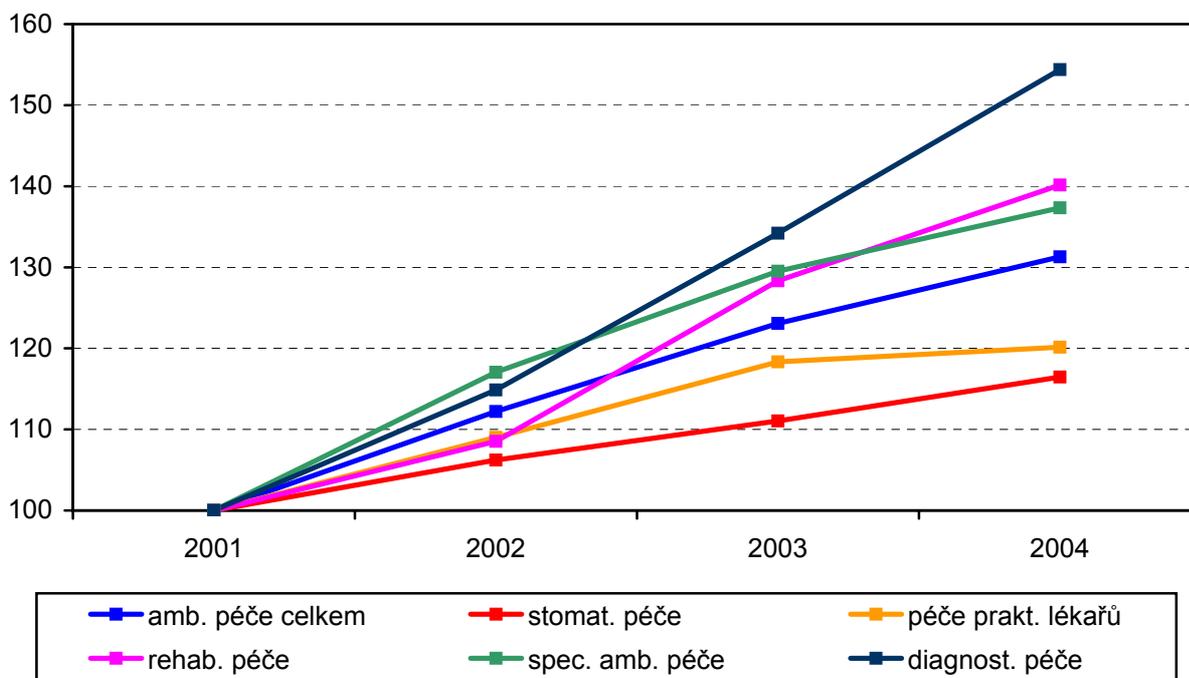
Segment zdravotní péče	2001	2002	2003	2004
ambulantní péče celkem	100	112,21	123,07	131,29
z toho stomatologická	100	106,22	111,04	116,47
praktických lékařů	100	109,01	118,33	120,15
rehabilitační péče	100	108,53	128,33	140,15
diagnost. zdrav. péče	100	114,86	134,21	154,39
spec. ambulantní péče	100	117,06	129,51	137,34
ústavní péče celkem	100	111,67	114,73	122,01
z toho nemocnice	100	110,33	112,75	120,34
OLÚ	100	115,23	128,68	134,82
LDN	100	105,69	117,03	120,44
lázeňská péče	100	109,23	118,57	118,40
náklady na dopravu	100	105,43	109,34	110,46
náklady na ZZS	100	110,77	94,67	126,41
léky na recept	100	110,20	120,76	133,89
zdrav. prostředky na poukazy	100	110,06	119,27	127,28
zdrav. péče celkem	100	111,45	118,30	127,03

Zdroj: MZ ČR, zdravotní pojišťovny

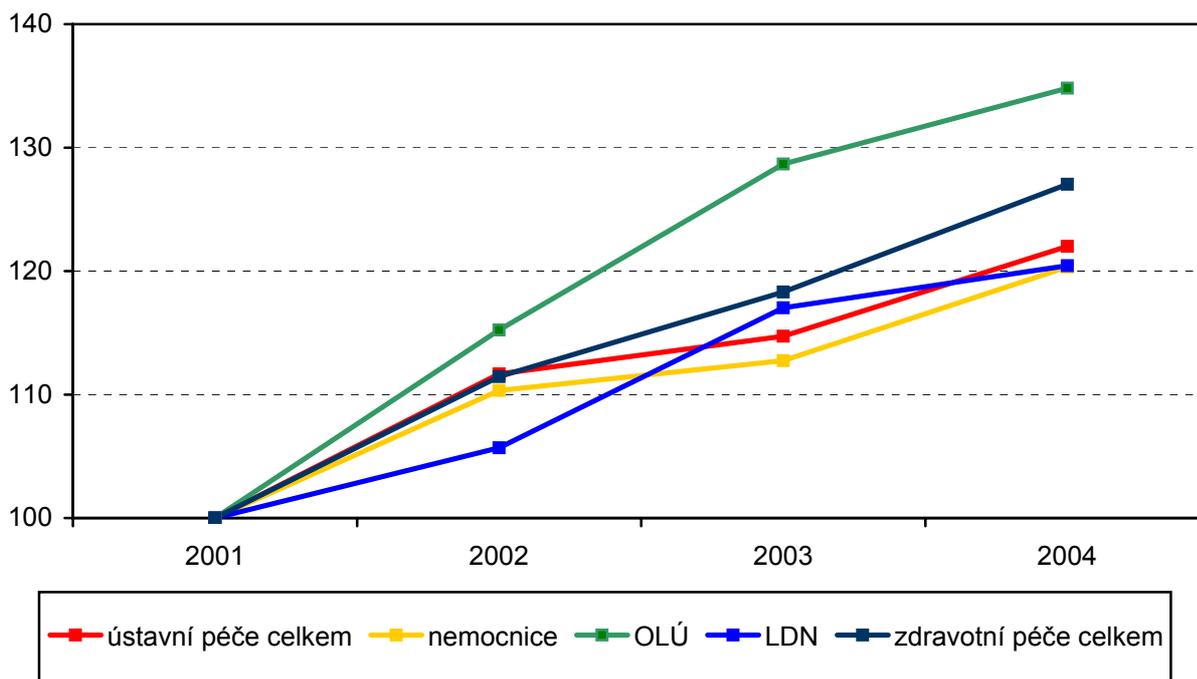
Index nákladů zdravotních pojišťoven na zdravotní péči dle segmentů část I.

Index nákladů zdravotních pojišťoven na zdravotní péči dle segmentů část II.

**Index nákladů zdravotních pojišťoven na zdravotní péči
část III.**

**Index nákladů zdravotních pojišťoven na zdravotní péči
část IV.**

